

**Програма
захисту прав дітей та розвитку сімейних форм виховання
у Софіївській територіальній громаді на 2021 – 2022 роки**

**I. Склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання шляхом
розроблення і виконання Програми**

Стабільність держави, її економічний розвиток, значною мірою залежать від фізичного та духовного розвитку дитини, ставлення держави до їх проблем, інтересів та потреб.

Дитинство - найважливіший, самобутній і неповторний період у становленні особистості. Саме в дитячі роки людина потребує найбільшої уваги та захисту. Від ставлення до дітей, розуміння їхніх проблем, інтересів та потреб, стану охорони дитинства залежить не тільки доля кожної конкретної дитини, а й розвиток суспільства в цілому.

В той же час, зазначене питання нерозривно пов'язане з питанням державної підтримки сім'ї, оскільки вчасне реагування на потреби сім'ї, включаючи адміністративний вплив на батьків, формування навичок відповідального батьківства у молоді, є однією з передумов для запобігання соціальному сирітству, забезпечення безпечного сімейного середовища для дитини, дотримання державних гарантій і конституційних прав дітей.

На сучасному етапі розвитку українського суспільства, надання якісних соціальних послуг дітям та сім'ям, посилення їх соціально-правового захисту є одним з пріоритетних напрямків здійснення державної соціальної політики.

Упродовж останніх років, відбувається поступова оптимізація всієї системи соціально-правового захисту сімей та дітей, метою якої є підвищення рівня ефективності діяльності органів державної влади, підприємств, установ та організацій, що причетні до вирішення їх проблем, створення для дітей середовища, в якому гідний розвиток і захист прав забезпечується з дотриманням принципів демократії, рівності, миру, соціальної справедливості з урахуванням моральних засад та традиційних цінностей українського суспільства, спрямованих на зміцнення сім'ї та морального здоров'я дітей в Україні.

Виконавчим комітетом Софіївської селищної ради проводиться цілеспрямована робота щодо підтримки сімей, захисту прав дітей, попередження бездоглядності дітей, розвитку сімейних форм влаштування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. Особливої уваги потребують сім'ї, що перебувають у соціально-небезпечному становищі. Постійно ведеться робота з виявлення дітей, які потребують соціально-правового захисту.

Причинами такого становища є сімейні проблеми; неспроможність багатьох сімей виховувати дітей, мотивована бідністю, безвідповідальністю батьків, безробіттям; погіршення матеріального благополуччя населення.

Правовий захист дітей є системою заходів правового, організаційного, фінансового плану, спрямованою на гарантування безпеки їх повсякденного життя і призначеною для здійснення допомоги дітям, які через різні обставини залишились позбавленими (повністю або частково) тих пільг і послуг, які необхідні для їх нормального розвитку.

Актуальність проблем дитинства для перспективи розвитку держави, завдання посилення результативності позитивних процесів у цій сфері обумовлюють потребу у виробленні якісного підходу щодо забезпечення дітям повноцінного розвитку відповідно до їх потреб, змін у механізмах співпраці органів місцевого самоврядування та громадськості.

Для вирішення соціально-правових питань потрібна комплексна система заходів, орієнтована на дітей, які потребують підтримки з боку держави, чим і зумовлена необхідність розробки, прийняття та виконання Програми захисту прав дітей та розвитку сімейних форм виховання у Софіївській територіальній громаді на 2021 – 2022 роки“ (далі – Програма).

II. Мета Програми

Метою Програми є забезпечення оптимального функціонування цілісної системи захисту прав дітей у Софіївській територіальній громаді.

III. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Основними шляхами та напрямками реалізації Програми в громаді є:

- організація роботи стосовно підвищення ролі сімейних цінностей, виховання відповідального батьківства та запобігання соціальному сирітству;
- підвищення рівня соціального захисту сімей, в тому числі сімей з дітьми, та дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки;
- створення належних умов для реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї або в оточенні максимально наближеному до сімейного;
- сприяння всиновленню громадянами дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- всебічне забезпечення конституційних прав та законних інтересів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, які залишились без піклування батьків.

IV. Очікувані кінцеві результати виконання Програми

Реалізація Програми сприятиме:

- запровадженню системи захисту прав дітей;
- активізації громадськості щодо підтримки сімей з дітьми;
- створенню безпечного та сприятливого середовища для розвитку дитини;
- зменшенню чисельності бездоглядних та безпритульних дітей;
- проведенню відповідної роботи, щоб жодна дитина не буда вилучена з сім'ї без надання комплексу наявних соціальних послуг у громаді;
- поширенню сімейного влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

- поліпшенню стану захисту житлових прав дітей–сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- проведення відповідної роботи щодо протидії домашньому насильству в сім'ї за ознакою статі.

V. Строки та етапи виконання Програми

Програма реалізується протягом 2021 – 2022 років у один етап. Початок виконання Програми січень 2021 року, закінчення – грудень 2022 року.

VI. Перелік завдань і заходів Програми

Програма передбачає реалізацію таких пріоритетних завдань:

- підтримка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, забезпечення належних умов для їх навчання, виховання та розвитку;
- підвищення рівня культури сімейних стосунків і відповідальності батьків за виконання своїх обов'язків шляхом активізації участі батьків у семінарах, тренінгах, що сприяють формуванню сімейних цінностей;
- своєчасне виявлення бездоглядних та безпритульних дітей, влаштування їх до закладів соціального захисту;
- розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (всиновлення, опіка та піклування, створення дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, патронатних сімей);
- створення умов для утвердження в громаді сімейних цінностей, виховання відповідального батьківства, запобігання сімейному неблагополуччю, насильству в сім'ї та соціальному сирітству;
- всебічне забезпечення Конституційних прав та законних інтересів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- створення умов для поширення гендерних знань, інформування соціального спрямування щодо протидії дискримінації за ознакою статі;
- профілактика домашнього насильства в сім'ї.

Детальний виклад завдань і заходів Програми наведений у додатку до Програми.

VII. Ресурсне забезпечення Програми

Забезпечення реалізації заходів, передбачених Програмою, здійснюється за рахунок коштів державного та селищного бюджетів, державних та недержавних цільових фондів, благодійних внесків, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

VIII. Організація управління та контролю за ходом виконання Програми

Замовником Програми є виконавчий комітет Софіївської селищної ради, відповідальним виконавцем – відділ у справах дітей виконавчого комітету Софіївської селищної ради, співвиконавцями – відділ розвитку соціальної сфери, відділ освіти, фінансово-економічний відділ виконавчого комітету Софіївської селищної ради (в межах своєї компетенції), поліцейський офіцер громади, відділ ювенальної превенції Софіївського ВП Жовтводського ВП ГУНП в Дніпропетровській області (далі – ювенальна превенція).

Управління та контроль за виконанням Програми, визначення порядку інформування (строків та форм звітності про хід виконання) здійснюють: відділ у справах дітей виконавчого комітету Софіївської селищної ради, постійні комісії Софіївської селищної ради – з гуманітарних питань, з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку.

Секретар селищної ради

Л. Назаренко